

Adviesraad Sociaal Domein Oegstgeest
p/a Gemeentehuis
Postbus 1270
2340BG Oegstgeest

Oegstgeest, 3 februari 2021

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van Oegstgeest

**Advies over de dubbele vergrijzing: beleidskader en sturing samenhangend
ouderenbeleid noodzakelijk**

Geacht college,

Eén van de belangrijke maatschappelijke opgaven waarvoor wij ons in Nederland - en in Oegstgeest- in de komende twintig jaar gesteld zien, is de opvang van de dubbele vergrijzing. Meer ouderen, meer hoogbejaarde ouderen, meer thuiswonende ouderen, meer beroep op collectieve middelen en op arbeidskrachten, op zorg, op maatschappelijke ondersteuning en op geschikte huisvesting. Dit gegeven komt niet uit de lucht vallen. Er wordt al langer op geanticipeerd.

Zo spoorden de ministers van VWS en BZK in oktober 2019 in een brief aan de Tweede Kamer gemeenten aan actief de opgaven op te pakken die er liggen met betrekking tot het vraagstuk “langer zelfstandig leven”.

De Commissie Toekomst zorg thuiswonende ouderen onderstreept in zijn advies “Ouder en zelfstandig in 2030” van juni 2020, dat zelfstandigheid tot op hoge leeftijd niet altijd hoeft te betekenen dat iedereen “langer thuis” blijft. Herwaardering van collectieve en semi-collectieve (of semi-zelfstandige) woonvormen is geboden. Terecht stelt de commissie de regie van ouderen over hun eigen leven centraal. Ouderen moeten op tijd uitgenodigd worden na te denken en maatregelen te nemen om hun oude dag vorm te geven. Voorlichting, keuzemogelijkheden en ondersteuning zijn van cruciaal belang. Gemeenten hebben daar een belangrijke rol in. Al was het alleen al omdat hier de gevolgen van de dubbele vergrijzing in de toekomst direct worden gevoeld.

Veel gemeenten geven aan deze oproep gehoor en hebben of zijn bezig met integraal en samenhangend ouderenbeleid. In onze vergadering van 21 januari jl. bespraken wij het actieplan “Leiden op Leeftijd” van oktober 2020. In dit plan wordt vanuit een integrale visie een integraal actieplan gepresenteerd, waarmee de gemeente Leiden het voortouw neemt. Het richt zich op datgene waar de gemeente een sturende rol in heeft c.q. neemt, is domein overstijgend en in samenwerking met partners in zorg, welzijn en woningbouw en betreft uiteraard de burgers. Thema's als zelfstandig wonen, wonen met zorg, het sociaal netwerk,

zorg en (mantelzorg)ondersteuning, digitalisering en eHealth worden benoemd en uitgewerkt. Het zijn de belangrijkste leefdomeinen en ontwikkelingen waarmee ouderen te maken hebben en krijgen. Het actieplan legt ook verbanden met ander beleid dat van belang is, zoals bijvoorbeeld het bestrijden van eenzaamheid, de Omgevingsvisie en het bestrijden van gezondheidsachterstanden.

Onze verwachting is dat nog meer dan nu al het geval is, gemeenten in de komende kabinetsplannen een prominente rol krijgen bij het treffen van maatregelen met betrekking tot langer zelfstandig leven en onder meer het terugdringen van zorgkosten voor ouderen door het nemen van proactieve maatregelen. Gegeven de huidige beleidsinitiatieven van het kabinet, zullen gemeenten expliciet worden aangesproken op hun verantwoordelijkheden. Dat betekent dat gemeenten die al een plan hebben of die daar nu mee bezig zijn, voorbereid zijn en daar snel op kunnen inspelen.

De Adviesraad mist in Oegstgeest een integrale en sturende aanpak. In diverse beleidsdocumenten besteedt u uiteraard aandacht aan ouderen, bijvoorbeeld in de Woonvisie 2020-2030. Of gaat u er naar verwachting aandacht aan besteden in de Omgevingsvisie en in het komende Beleidsplan Sociaal Domein 2021-2024. Maar dit is steeds in het kader van één specifiek beleidsterrein, waarbij ook ouderen aandacht krijgen. Het koker denken wordt daardoor niet doorbroken. Met een geïntegreerde beleidsnota/actieplan ouderen zou u duidelijk maken waar u op aanstuurt en welke initiatieven u van de woningbouwcorporaties, projectontwikkelaars, zorgorganisaties, welzijnsorganisaties en burgers verwacht, respectievelijk welke in uw beleid passen en ondersteunt. Dat stimuleert het nemen van initiatief en bevordert innovatie. Deze brede beleidsmatige en sturende rol en aanpak hebben naar onze mening sterk de voorkeur boven het tot nu toe incidentele overleg over elk concreet initiatief dat aan u wordt voorgelegd. Het zet ook ouderen zelf aan tot nadenken en tot het nemen van maatregelen voor hun eigen situatie.

De Adviesraad roept u met klem op om voor Oegstgeest te komen met een integraal plan van aanpak om de gevolgen van de dubbele vergrijzing in goede banen te leiden en dat met inschakeling van alle instanties, burgers en burgerinitiatieven, die daartoe kunnen bijdragen. Wij achten een dergelijk samenhangend ouderenbeleid onontbeerlijk.

Met vriendelijke groet,
namens de Adviesraad Sociaal Domein Oegstgeest,

Marianne Kooijmans, voorzitter

Adry Lodder, secretaris